

3. Examinar-se sobre la vocació

“Bernarde, Bernarde, ad quid venisti?”

Aquesta pregunta és un examen constant de consciència sobre la veritat de la nostra vocació i del nostre seguiment.

Si ens examinem només a la llum de nosaltres mateixos, acabem sempre confonent la voluntat de Déu i, per tant, la nostra vocació, amb les nostres pretensions orgulloses. Ens examinem com quan es fa el balanç d'una empresa que va bé si guanya cada vegada més per a si mateixa, si satisfà el propi interès. En canvi, la mesura de la fecunditat d'una vocació cristiana no és mai el guany, l'èxit, la satisfacció només per a un mateix, sinó la fidelitat a Aquell que ens crida, la disponibilitat a perdre la vida per Ell i com Ell vol, l'abandó al seu disseny. En definitiva, dir-li sempre que sí, renovar el sí, l'“aquí em tens” a la seva crida. Al capdavall, la veritat d'una vocació es mesura per l'escolta sempre renovada de la veu de l'Estimat que continua cridant-nos per estar amb Ell i ser els seus amics.

Per això, quan parlem de la Sagrada Escripura, de la importància de meditar-la, d'escoltar l'Evangelí, els Pares i l'Església, per exemple el magisteri del Papa, no hem de pensar que es tracta només d'una preocupació formativa, per adquirir una bona cultura cristiana i monàstica. Es tracta, més aviat, de verificar si vivim la vocació mantenint-nos a l'escolta d'Aquell que ens crida, en una escolta viva que alimenta i vivifica la nostra fidelitat. Passa el mateix amb els qui viuen la vocació matrimonial: no n'hi ha prou amb una fidelitat formal, amb un respecte formal al contracte matrimonial; la relació matrimonial es manté fidel si es nodreix d'escolta recíproca, de relació afectiva, de comunió real de vida.

Una comunitat en què no hi ha silenci i meditació de la Paraula de Déu, no només amb el cap sinó amb el cor, es torna una comunitat ignorant i superficial: més encara, es torna infidel a la vocació, a la crida que fa de la vocació una vida sempre nova.

“Per què has vingut?”: aquesta pregunta no l'hem d'escoltar, doncs, com si fos la pregunta d'un examen, una pregunta insidiosa que ens vol fer ensopegar. Jesús, sant Benet i sant Bernat saben perfectament que, per nosaltres sols, no som capaços d'una fidelitat a l'amor de Jesús sense trair-lo, sense negar-lo. Jesús sap que, encara que prometem com Pere que donarem la vida per Ell, abandonats a nosaltres mateixos acabem sempre negant-lo. La resposta veritable, justa, l'única que té sentit, l'única que respon a la nostra vocació, l'única que diu realment “sí” a Crist, és: “Jesús, he vingut perquè tu m'estimes! Sóc aquí perquè la teva amistat m'ha atret, i vull acollir-la, i així esdevenir gràcies a tu el teu amic fidel, capaç per gràcia de donar tota la vida per tu, capaç d'esdevenir cada vegada més un amic fidel a la teva fidelitat infinita en la qual m'he de recolzar totalment si vull estimar-te fins al final!”.

Per això, després de la Resurrecció, Jesús planteja a Pere d'una manera més explícita la pregunta a la qual Judes no va voler respondre: "Simó, fill de Joan, m'estimes més que aquests?" (Jn 21,15). Com si digués: "Amic, has vingut per estimar el meu amor o per una altra cosa?". Li pregunta tres vegades si està amb Ell per correspondre a la seva amistat. A Jesús li basta que Pere recordi que ha seguit Jesús des del començament perquè Jesús l'ha escollit gratuïtament. No ens hem d'estranyar ni és greu si algú cau, si algú nega. L'important és que el nostre amor reneixi, torni a brollar de l'amor de Crist, de l'amistat de Crist que per nosaltres ha vessat tota la seva sang a la creu. I Pere ara entén que només se li demana això, només aquesta fidelitat: «Pere es va entristir que Jesús li preguntés per tercera vegada si l'estimava, i li respongué: "Senyor, tu ho saps tot; ja ho saps, que t'estimo".» (Jn 21,17).

Només des d'aquí Jesús pot renovar-ho tot, començant pel nostre cor, i renovar així la nostra resposta a la vocació que ens ha ofert.

Quan el monjo Romà va trobar el jove Benet de Núrsia que havia fugit de les distraccions de Roma, la primera cosa que li va preguntar, literalment, és "cap a on es dirigia, cap a on tendia": "*quo tenderet requisivit*"; i "conegut el seu desig", li donà l'hàbit monàstic i l'ajudà a trobar un lloc i una forma per viure la vida monàstica en la solitud de Subiaco (Sant Gregori el Gran, *Diàlegs*, II,1). En el fons, li va preguntar "*ad quid venisti?*" mentre encara estava en camí cap a la vida monàstica, com per verificar des del principi el desig que li permetria d'anar fins al fons de la crida de la seva vocació. Romà no li preguntà simplement on anava en sentit geogràfic, també perquè sant Benet no sabia on anava. Sabia de què fugia, de Roma i dels perills d'una vida mundana, però com a direcció del seu camí només tenia el seu desig poderós de Déu i de vida en plenitud.

Aquest desig d'absolut, d'infinít, no és només un tema hagiogràfic: és la naturalesa del nostre cor que, gràcies a Déu, trobem sovint en molts joves, o en persones que s'han mantingut joves de cor. El problema és que sovint no troben qui s'interessi per aquest desig i no per altres coses, i que per tant sàpiga orientar-los cap a una vida que ajudi aquest desig a descloure's, florir i donar fruit.

L'aspecte de decadència de la vida religiosa més greu, avui com sempre, és quan, en trobar o percebre aquest desig en els joves que van d'ací d'allà sense saber on anar, la proposta dels "mestres" que troben afalagui interessos parcials en lloc de prendre's seriosament el seu desig d'infinít, és a dir, de Déu i de la seva amistat.

Sant Benet, quan parla de l'acolliment dels candidats a la vida monàstica, al capítol 58 de la Regla, és molt exigent en això. No vol que s'enganyi el desig profund del cor humà, i si aquest desig no hi és, prefereix que el candidat se'n vagi: demana que el mestre de novicis verifiqui "*si revera Deum quærit* – si busca Déu de debò" (RB 58,7). I afegeix: "Se li han de dir per endavant totes les coses dures i aspres a través de les quals es va a Déu – *per quæ itur ad Deum*" (58,8). I és com si des del primer moment se l'eduqués a repetir-se la pregunta "*ad quid venisti?*": "I al cap de sis mesos se li ha de llegir la Regla, a fi que sàpiga a què es vol comprometre – *ad quod ingreditur*" (58,12).

Sant Benet malda perquè es mantingui viu el desig del fi últim pel qual s'abraça una vocació, sobretot si és una vocació monàstica, consagrada a la recerca de Déu, a l'amor de Déu.

Tant és així que, en el moment de la professió definitiva, el novici canta tres vegades amb la comunitat un verset del salm 118: "Rep-me, Senyor, segons la teva paraula i viuré: que no em vegi confós en la meva esperança – *ab expectatione mea*" (RB 58,21; Sl 118,116).

Sí, Déu no ha de defraudar el desig pel qual venim al monestir, però nosaltres, en primer lloc, no hem de defraudar aquest desig profund del nostre cor. És a dir, no ens hem de quedar en el camí de la nostra vocació traint allò per a què hem vingut, allò que ens ha atret i a què hem dit que sí. I el qui ha de guiar la comunitat, el qui l'ha de formar, no ha d'oblidar preguntar-se per ell mateix i pels germans o germanes que li han estat confiats: "*Ad quid venimus?* – Per a què hem vingut?".

Com no recordar la frase una mica punyent de sant Pau: "Els altres busquen els seus propis interessos i no els de Jesucrist." (Fl 2,21).

Què vol dir "buscar els propis interessos"? Vol dir desviar cap a nosaltres mateixos, o cap a un avantatge personal passatger i caduc, la direcció que orienta el nostre cor cap a Déu, cap a Crist, cap a la seva amistat. En lloc d'estar orientats cap a Aquell pel qual hem vingut, no només al monestir, sinó al món, per qui hem nascut, ens repleguem en avantatges, interessos, valors que ja no són Ell, que ja no són per Ell, que ja no són la seva amistat.

Adonar-nos-en, prendre consciència d'aquesta "traïció" de Déu i d'allò per a què hem estat fets i cridats, pot ser, però, l'inici d'una renovació, d'una vida nova, d'una veritable resurrecció.